

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. Each questions carries **10 marks**.
 2. Attempt any **five** questions from Question No. **01 to 07**.
 3. Questions No. **08 is compulsory**.

- 1** Distinguish between Traditional Agriculture and Horticulture.
- 2** Explain the essential factors for effective results in Horticulture.
- 3** Review the various techniques of Grafting in detail.
- 4** State the various post Harvesting Activities of Horticultures.
- 5** Elaborate the importance of fruit processing industries in Rural economy.
- 6** Write detail note on Horticulture development programme.
- 7** “There is wide scope for Horticulture in kokon region.” Discuss.
- 8** Write short notes on **any two** of the following :
 - a) Horticulture and Environment
 - b) Importance of Horticulture in Rural Development
 - c) Horticulture Nursery
 - d) Concept of Grading.

मराठी रूपांतर

[वेळ : २ तास]

[गुण :६०]

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना: १. प्रत्येक प्रश्नास १० गुण आहेत.
२. प्रश्न क्रमांक ०१ ते ०७ पैकी कोणतेही ०५ प्रश्न सोडवा.
३. प्रश्न क्रमांक ०८ अनिवार्य आहे.

- १ पारंपारिक शेती व फलोद्यान यातील फरक स्पष्ट करा.
- २ फलोद्यान क्षेत्रातील परिणामकारक उत्पादनासाठी आवश्यक घटक सांगा.
- ३ कलमाच्या विविध तंत्राचा सविस्तर आढावा घ्या.
- ४ उत्पादनानंतरची फलोद्यानातील विविध कार्ये सांगा.
५. फळप्रक्रिया उद्योगाचे ग्रामीण अर्थव्यवस्थेतील महत्व स्पष्ट करा.
६. फलोद्यान विकास कार्यक्रमावर सविस्तर टिपण लिहा.
७. “कोकणात फलोद्यानाला खूप वाव आहे,” चर्चा करा.
- ८ खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टिपा लिहा.
 - अ) फलोद्यान आणि पर्यावरण
 - ब) ग्रामीण विकासातील फलोद्यानाचे महत्व
 - क) फळरोपवाटीका
 - ड) प्रतवारीची संकल्पना.
